

Vi välmående skandinaver skapar problem - i stället för att ägna oss åt de verkliga

Samtidigt som människor dör snabbt och plågsamt i några av världens fattigaste länder i Ebola, ägnar sig svenska hälsovarnare åt att dissekera sockret. Socker anses vara roten till allt ont som drabbar oss

människor och orsaka allt från akne till Adhd. Alla våra farsoter kan förklaras med ett för stort sockerintag. När TV:s diskussionsprogram Debatt här om veckan hade en högljudd diskussion

om sockret, direkt efter ett reportage och debatt om Ebola, blev kontrasterna mellan hysteri och nonchalans övertydliga. Vi har i väst inte riktigt gjort något åt Ebola och sjukdomen har på kort tid skördat 1000-tals dödsoffer. Istället ägnar vi oss välmående skandinaver åt att hävda att socker gör oss sjuka.

Vetenskapligt finns det mycket lite som säger att socker skadar oss. Socker är dåligt för tänderna, det är fastlagt och alltför mycket sockerätande gör att man kan ha svårt att få i sig annat som innehåller mer av vitaminer och näringsämnen. Men i övrigt är det inte så att industrin i hemlighet sprutar in socker eller att vi äter mer och mer av det. Sockerkonsumtionen ligger rätt konstant. Vi är i stället rätt friska, och lever längre och längre. I brist på riktiga problem skapar vi saker att oroa oss över. Socker är ett mycket använt och testat livsmedel. Det är inte farligt i den bemärkelse man brukar använda ordet. Däremot är det med socker som med allting annat, för mycket, kan ha negativa effekter.

Marie Söderqvist

Marie Söderqvist, vd Livsmedelsföretagen

FOTO: DINO SOLDIN

Scan försvarade sin titel med Julskinka av Rapsgris.

DET SVENSKA KÖTTET VINNARE PÅ CHARK-SM

Att ha svenskt kött som råvara tycks vara ett framgångsrecept i produktionen av charkvaror. Samtliga 15 vinnare i årets Chark-SM har nämligen enbart svenskt kött som köttråvara.

Text: Peter Wanniding

Den 30 oktober avgjordes Chark-SM i Göteborg. Intresset att delta var rekordstort. Över 780 produkter från drygt 60 företag, var anmälda till de 16 olika klasserna.

Bland de korade SM-vinnarna finns flera produkter som även vann när Chark-SM gick av stapeln förra gången, 2012. Löskorv från Korvpöjkarna, Gottfrids Gräddleverpastej från Foodmark Sweden och Julskinka av Rapsgris från Scan är några av dem som försvarade sin titel. Scan lyckades även ta hem falukorvsklassen med sin Jägarfalu, som för övrigt vann 2010.

Resultatlistan i Chark-SM visar att storleken på företaget inte har någon större betydelse för kvaliteten på produkterna.

–Den föreställning som ibland finns att stora företag skulle göra sämre produkter än små företag stämmer inte. Flera stora företag får år efter år väldigt bra resultat i Chark-SM, vilket visar att även de produkter som finns tillgängliga i alla butiker, för alla människor, ofta är av yppersta kvalitet och kan vara allra bäst i Sverige, säger Susanne Ekstedt ansvarig för Chark-SM på SIK.

Svenska charkprodukter tycks dock inte vara av yppersta kvalitet rakt igenom. Ingen av de anmälda köttbullarna ansågs av juryn ha tillräcklig kvalitet för att nå guldstatus, en liten missräkning för köttbullelandet Sverige.

Läs mer om Chark-SM på sidorna 32-34.

FRÅN ENMANSFÖRETAG TILL SUPERMODERN KORVFABRIK

Det startade som en liten charkfabrik i källaren i Joel Lindvalls hem 1925. Sedan dess har familjeföretaget gjort en stor resa och är nu en toppmodern fabrik som tillverkar 6800 ton korv varje år.

Text och Foto: Sanna Moen

-Vi är Sveriges modernaste korvfabrik, berättar Lasse stolt.

Lars Andersson, vd, på Lindvalls chark, som även fått smeknamnet "Korv-Lasse" hemmavid, visar upp fabriken i Stömsnäsbruk. Mitt i Smålands mörka skogar ligger en nyutbyggd korvfabrik som producerar 25 ton korv om dagen. Det är inte säkert att du har hört talas om Lindvalls, men desto säkrare är det att du troligtvis har ätit deras korv - utan att veta om det. Lindvalls tillverkar nämligen den grillkorv som bland annat säljs på Pressbyrån, Seven Eleven, Statoil, Shell och Ikea, för att nämna några.

Till skillnad från många av sina branschkollegor har företaget lyckats öka omsättningen och vinstmargina-

len. Företaget som en gång startades som familjeföretag 1925 med Joel Lindvall och senare hans son Palle Lindvall, i dag 90 år och fortfarande aktiv i fabriken, har i dag 80 anställda och producerar mer än 100 miljoner korvar per år. För Lasse är nycklarna till framgången glasklara.

-Det är många som resonerar: "Sälj det du kan tillverka" medan jag menar tvärtom: tillverka det du kan sälja. Vi kan tillverka upp till 40 olika typer av korvar under en dag. Det innebär att alla får sin specifika produkt och vi kan lätt tillverka eventknotna produkter om så önskas. Kunderna blir glada och vi blir svårare att kopiera.

När vi går igenom fabriken stoppas exempelvis Statoils nya grillkorv, en älgkorv som ska säljas under hösten. Men korta och många produktionslinjer är inte hela hemligheten. En stor investering har lagts på personalen som premieras om de vidarutbildar sig.

-Alla som är anställda hos oss får en bonus, förutsatt att vi gjort vinst under året. Den baseras på flera delar. Bland annat får en anställd mer betalt

Lars Andersson.

ju fler maskiner som han eller hon kan hantera. En annan grund är arbetsinsats och attityd. Det ger ett extra incitament att ge det där lilla extra och det finns ett värde både för oss och de anställda att kunna så många av maskinerna som möjligt.

-För personalen innebär det att de kan arbetsrotera mer och arbetet blir därmed mindre monotont. För vår del är det bra eftersom det är lättare att täcka upp eventuell sjukfrånvaro.

Tillbaka till fabriken. Vi går in i köttmottagningsrummet, där den tredje nyckeln till framgång bor enligt Lasse. All korv som säljs i Sverige tillverkas av färskt svenskt kött. Det färska köttet vägs snabbt upp och mals ned i en hacka.

-Det blir mycket bättre smak tycker vi med färskt kött.

Och det är inte bara Lindvalls själva som sjunger sin lovsång. I slutet av oktober vann de en Svensk mästartitel, 20 guld, 10 silver och tre brons i CharkSM 2014.

Nu sockras inte orden

Ett sockerkrig har utbrutit i media. Är sockret ett gift som kan leda till allvarliga sjukdomar eller är det helt okej att faktiskt äta lite socker ibland? Debatten om socker är i full gång med författaren Ann Fernholm på ena sidan och Elisabet Rytter, med dr i nutrition på den andra.

Text: Sanna Moen

Journalisten Ann Fernholms senaste bok "Det sötaste vi har" har rönt mycket uppmärksamhet i medier då hon hävdar att socker ligger bakom flertalet folksjukdomar. Främst är det fruktos som är boven menar Fernholm något som Elisabet Rytter, med dr i nutrition vänder sig emot.

-Det finns inte tillräckligt med underlag att kunna göra sådana påståenden. Socker är absolut inte bra att överkonsumera men om en konsument håller sig inom 10 procent av energiintaget per dag i enlighet med de Nordiska Näringsrekommendationerna (en vetenskaplig sammanställning framtagen av över 100 forskare) är det inga problem.

Efter debattartiklar i Aftonbladet möttes de i SVT:s debatt.

-Ni i industrin måste ta mer ansvar. Varför säljer ni produkter med 40 procent socker i till barn? Ni säljer mat som vi inte ens skulle mata våra hundar med, sa Ann Fernholm

-Industrin erbjuder ett brett sortiment med både högt och lågt sockernehåll, vi näringsdeklarerar på samtliga produkter, så att konsumenten kan ta egna beslut, i slutändan är det också föräldrarnas delansvar, slog Rytter fast.

Efter debatten tog båda sidor till att lufta sina åsikter på sociala medier. Många av tittarna var av åsikten att "sockerhetsen" gått för långt och att de flesta faktiskt besitter sunt förnuft.

-Det finns inget som säger att socker är det gift som påstås. Men däremot ska det inte överkonsumeras utan man ska försöka hålla sig till max 10 procent av det dagliga energiintaget. Det gör inte många idag, där är jag och Ann överens, säger Rytter.

Elisabet Rytter.

Ann Fernholm.

FOTO: MIA CARLSSON

DEM ÄR BÄST PÅ JÄMSTÄLLDHETSARBETE?

► Nu öppnar nomineringen till Industrins Jämställdhetspris 2015. Priset delas ut till ett industriföretag som har genomfört mest framgångsrikt arbete för ökad jämställdhet.

Juryen består av företrädare för arbetsgivar- och arbetstagarförbund inom industrin.

Genom Industrins jämställdhetspris sprids information om nya arbetssätt och goda exempel, som i sin tur kan inspirera fler företag i utvecklingen av jämställdhetsarbetet. Nominera det företag du tycker har gjort goda insatser i jämställdhetsarbetet. Sista dag för nominering är 30 november.

Gå in på livsmedelsforetagen.se för att läsa mer.

NOMINERA ÅRETS SMAKUTVECKLARE

► För ett år sedan lanserade Livsmedelsföretagen tillsammans med White Guide ett gemensamt pris, Årets smakutvecklare. Nu är jakten på 2015 års kandidater i full gång. Det kan handla om en liten hantverksmässig till stor industriell produktion. Smaken är viktigast. Förra året tilldelades Findus priset för deras gröna ärtor. Senast den 24 november kan du skicka in bidrag. Läs mer på livsmedelsforetagen.se

EXPORT PÅ AGENDAN

► Markera den 14 januari i kalendern. Då bjuder nämligen Jordbruksverket in till exportseminarium. Mötet är öppet för alla som är intresserade och kommer bland annat handla om exportens betydelse för företagets framgång.

SNART ÄR DET MATDAGEN

► Den årliga Matdagen anordnad av Livsmedelsföretagen äger rum den 15 april 2015. Notera datumet i kalendern redan nu. Seminariet är öppet för alla och det kommer att bjudas på intressanta diskussioner och nyheter.

FRÅN MÄRKNING TILL MATFUSK OCH MAKTPOLITIK

Allt fler beslutsfattare inom EU har fått upp ögonen för matfrågorna och intresset för livsmedelsindustrin växer allt mer. I början av oktober bjöd därför Livsmedelsföretagen in de svenska europaparlamentarikerna till ett möte i Bryssel för att lyfta den svenska industrins utmaningar.

Text: Sanna Moen

Kristina Lindahl
von Sydow

Livsmedelsföretagen har intensifierat sin närvaro i Bryssel och arbetar hårt för att den svenska livsmedelsindustrin ska bli synlig. Under hösten flockas organisationer för att få tid med EU-ledamöterna och ha chans att lyfta sina intressefrågor. Först ut av de svenska organisationerna var Livsmedelsföretagen.

–Det flesta svenska parlamentariker börjar få upp ögonen för matfrågorna och att de spänner över så många frågor – allt från märkning till matfusk och maktpolitik – så det finns ett stort intresse bland dem att höra mer om vad Livsmedelsföretagen driver, säger Kristina Lindahl von Sydow, chef för EU och branschregleringar som var på plats i Bryssel.

Varför är det viktigt att träffa beslutsfattarna?

–Vi är precis i början av en ny mandatperiod för Europaparlamentet. Det är viktigt att träffa de svenska ledamöterna eftersom merparten av all livsmedelslagstiftning kommer från EU-regler. Att då informera om de frågor som är viktigast för Livsmedelsföretagen under den kommande mandatperioden är självklart. Det är många aktörer som kommer vilja träffa de nyvalda parlamentariker så för att tränga igenom bruset är det viktigt att vara på plats tidigt i mandatperioden.

Livsmedelsföretagen passade bland annat på att lyfta vikten av regelförenkling och ökad konkurrenskraft, då livsmedelslagstiftningen i EU har blivit mycket komplex och

“Det är viktigt att träffa de svenska ledamöterna när merparten av all livsmedelslagstiftning kommer från EU-regler”

kommissionens initiativ att se över lagstiftningen är något Livsmedelsföretagen ställer sig bakom.

–Vi har en inre marknad med fri rörlighet för varor, då är det naturligt att vi har en gemensam lagstiftning som alla känner tilltro till. Att alla aktörer följer samma spelregler när det gäller exempelvis livsmedels säkerhet och märkning. Hästköttsbedrägerierna förra året visar tydligt på vikten av gemensamma regler, men framförallt att alla medlemsstater genomför de bestämmelser om livsmedelskontroll som antagits. Annars konkurrerar oseriösa företag på andra villkor än de som sköter sig. Det är inte nödvändigtvis fler regler som behövs utan att de regler som finns faktiskt följs. Det är viktigt att komma ihåg att hästköttsbedrägerierna avslöjades tack vare Findus egen internkontroll.

En annan viktig fråga är frihandelsavtalet med USA. För livsmedelsindustrin skulle det innebära markanta förbättringar i exporten till USA.

–Cecilia Malmström är EU:s nya handelskommissionär med ansvar för frihandelsfrågor i allmänhet, och de pågående frihandelsavtalsförhandlingarna med USA i synnerhet. Hela EU-samarbetet bygger på principen om fri handel. I tider av ökad nationalism och protektionism är det viktigt att stå upp för de principer som gjort EU-samarbetet framgångsrikt. Internationell handel är nödvändigt om Europa ska kunna återhämta sig ekonomiskt.

Hallå där!

Alexander Haddad,
som är vd-assistent på Livsmedelsföretagen.

Vad innebär ditt jobb som vd-assistent?

–Det är en bred men oerhört rolig tjänst. Framst arbetar jag nära vår vd och stöttar henne i det dagliga arbetet. Jag har även ett övergripande ansvar för stabsarbetet, vilket innefattar allt ifrån ekonomi och medlemshantering till arbetet med styrelsen.

Vad är det bästa med ditt jobb?

–Jag har roligt varje dag och får dessutom arbeta med drivna och kompetenta kollegor. Att ta stort ansvar är något jag tycker väldigt mycket om. Det händer mycket inom livsmedelsindustrin och det är intressant att följa våra medlemsföretag och deras utveckling.

Du ska även jobba med exportfrågor, vad innebär det?

–Livsmedelsindustrin i Sverige har en enorm exportpotential. Det syns inte minst när man är ute och reser – svenska produkter anses hålla hög kvalitet och på många marknader är konsumenterna beredda att betala en bra premie för våra produkter. Livsmedelsexporten hör till de exportgrenar som är snabbast växande i Sverige. Vi vill stötta medlemsföretagen i det viktiga exportarbetet, bland annat genom att hitta forum för företagen att utbyta idéer. Vi ser nämligen att svenska företag ofta upplever fördelar i att samarbeta på nya marknader i stället för att konkurrera där. Har man idéer på hur man vill att vi arbetar med exportfrågor så får man mer än gärna höra av sig till mig!